

การเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้
แก๊สโซฮอล์เพื่อทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงของประชาชน
ในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

นางสาวภัทธิรา ชีรสวัสดิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2546
ISBN 974-17-5272-5
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ENERGY INFORMATION EXPOSURE AND FACTORS AFFECTING THE
ADOPTION OF GASOHOL TO REPLACE GASOLINE USAGE OF THE
PEOPLE IN BANGKOK AND VICINITY

Miss Phatthira Teeraswasdi

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-5272-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้แก๊สโซฮอล์เพื่อทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงของประชาชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

โดย นางสาวกัทธิรา ธีรสวัสดิ์

สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ปรมะ สตะเวทิน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณาบดีคณะนิเทศศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล วีรุพหัชชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พิชณี เชยจรรยา)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

ภัทริรา วีรสวัสดิ์: การเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับการใช้แก๊ส
โซฮอล์เพื่อทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงของประชาชนในเขตกรุงเทพและปริมณฑล(ENERGY
INFORMATION EXPOSURE AND FACTORS AFFECTING THE ADOPTION OF GASOHOL TO
REPLACE GASOLINE USAGE OF THE PEOPLE IN BANGKOK AND VICINITY)

อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน, จำนวนหน้า 98 หน้า.
ISBN 974-17-5272-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการเปิดรับข่าวสารทางด้านพลังงาน และปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการ
ยอมรับการใช้แก๊ส โซฮอล์เพื่อทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิงของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อันได้แก่
ลักษณะทางประชากร และความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของแก๊สโซฮอล์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือประชาชนในเขต
กรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีเป็นต้นไป และเป็นบุคคลที่ขับรถ(รถยนต์ หรือรถจักรยานยนต์)เข้า
มาเติมน้ำมันเบนซินตามสถานีให้บริการแก๊สโซฮอล์ต่างๆจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ
แบบสอบถาม ประมวลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่าไคสแควร์ และค่าที่
ซึ่งผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ประชาชนที่มีลักษณะทางประชากรทั้งในส่วนของเพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และ
การประกอบอาชีพหลักแตกต่างกัน จะมีการยอมรับการใช้แก๊สโซฮอล์แตกต่างกัน
2. กลุ่มผู้ใช้แก๊สโซฮอล์และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์มีระดับการเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานแตกต่างกัน
3. กลุ่มผู้ใช้แก๊สโซฮอล์และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของแก๊สโซฮอล์ในด้านการ
มองเห็นประโยชน์เชิงเทียบแตกต่างกัน
4. กลุ่มผู้ใช้แก๊สโซฮอล์และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของแก๊สโซฮอล์ในด้าน
ความยุ่งยากสลับซับซ้อนในการใช้แตกต่างกัน
5. กลุ่มผู้ใช้แก๊สโซฮอล์และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของแก๊สโซฮอล์ในด้าน
ความสามารถในการสังเกตเห็นผลได้แตกต่างกัน
6. กลุ่มผู้ใช้แก๊สโซฮอล์และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของแก๊สโซฮอล์ในด้าน
ความเข้ากันได้ไม่แตกต่างกัน

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2546

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4585113928: MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: ENERGY INFORMATION EXPOSURE / FACTORS / AFFECTING / ADOPTION / GASOHOL

PHATTHIRA TEERASWADI: ENERGY INFORMATION EXPOSURE AND FACTORS AFFECTING THE ADOPTION OF GASOHOL TO REPLACE GASOLINE USAGE OF THE PEOPLE IN BANGKOK AND VICINITY. THESIS ADVISOR: ASSO.PROF.PARAMA SATAWEDIN, Ph.D., 98 pp. ISBN 974-17-5272-5

The purpose of this research was to examine energy information exposure and other factors affecting the adoption of gasohol to replace gasoline use of the people in Bangkok and vicinity i.e. demographic characteristics and opinions about the attributes of gasohol. The samples of this research were 400 people in Bangkok and vicinity who were 18 years old and above and drove cars or motorcycles. Questionnaires were used to collect the data. SPSS/Pc+ program was used for data processing. Chi-Square and t-test were employed for the analysis of the data. The results of this research were as follows:

1. People different in sex, age, education, income per month, and occupation were different in the adoption of gasohol
2. The people who used gasohol and those who did not use were different in energy information exposure.
3. The people who used gasohol and those who did not use were different in opinion about the relative advantage of gasohol.
4. The people who used gasohol and those who did not use were different in opinion about the complexity of gasohol.
5. The people who used gasohol and those who did not use were different in opinion about the observability of gasohol.
6. The people who used gasohol and those who did not use were not different in opinion about the compatibility of gasohol.

Department Public Relations

Student's signature.....

Field of study Development Communication Advisor's signature... *Parama Satawedini*

Academic year 2003

Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดีด้วยความช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ซึ่งประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้โดยเฉพาะในรายวิชา Diffusion of Innovations ที่เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษานวัตกรรมที่เกิดขึ้นในสังคม โดยวิเคราะห์ตามแนวคิดทฤษฎีดังกล่าวเป็นสำคัญ ตลอดจนท่านยังช่วยกรุณาให้คำแนะนำและดูแลเอาใจใส่ผู้วิจัย คอยเตือน ช่วยในการจัดสรรเวลาที่เหมาะสมให้กับผู้วิจัยตลอดการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ยิ่งไปกว่านั้นผู้วิจัยยังขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์พัชนี เขยจรรยาประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และดร.วิเชียร เกตุสิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะในด้านต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่งานวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังขอกราบขอบคุณที่ณัฐพนักงานของบริษัท บางจาก ที่ช่วยในเรื่องของการให้ข้อมูลเบื้องต้นต่างๆเกี่ยวกับแก๊สโซฮอล์ ไปจนถึงสถานีบริการน้ำมันต่างๆที่มีให้บริการรวมทั้งขอบคุณพนักงานประจำสถานีบริการน้ำมันบางจากทุกคน และประชาชนผู้ขับรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ทุกท่านที่กรุณาสละเวลา ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อนๆนิเทศศาสตร์พัฒนาการรุ่น 24 ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในทุกๆเรื่องตลอดมา โดยเฉพาะพี่ก้อยผู้ซึ่งเป็นช่องทางประสานการติดต่อระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้วิจัยตลอดมา และเป็นที่ปรึกษาที่ดีในทุกๆเรื่องเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งขอบคุณพี่อาร์ทที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการรับฟังผู้วิจัยบ่นถึงปัญหาต่างๆระหว่างทำวิจัยเสมอมา และที่ขาดไม่ได้คือพี่ๆที่ภาคประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะพี่นุชที่คอยตามเอกสาร คอยตรวจสอบงานให้ผู้วิจัยโทรถามได้เสมอตลอดการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ที่สำคัญที่จะขาดเสียไม่ได้คือ ขอกราบขอบพระคุณนางวนิดา ชีรสวัสดิ์ ผู้ซึ่งเป็นมารดาที่รักยิ่งและเป็นแกนนำคนสำคัญในการผลักดันให้ผู้วิจัยรักในการเรียนหนังสือ และคอยเอาใจใส่ดูแลผู้วิจัยเสมอมา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ลักษมี คงลาภผู้ซึ่งเป็นเสมือนแม่คนที่ 2 ที่คอยสนับสนุนและให้กำลังใจ ให้โอกาส มอบทางเลือกใหม่ๆให้ผู้วิจัยอยู่เสมอ รวมทั้งขอบคุณพี่เมย์ ค้าแมน และน้อง red c สำหรับความช่วยเหลือและการเอาใจใส่ผู้วิจัยในทุกๆเรื่องตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้.....ขอขอบพระคุณทุกๆคนจากใจ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
ปัญหาคำถามการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10

2. แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีการสื่อสารงานนวัตกรรม.....	11
- ความหมายของนวัตกรรม.....	11
- การเผยแพร่ นวัตกรรม.....	13
- แนวคิดเกี่ยวกับการยอมรับนวัตกรรม.....	14
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับสื่อมวลชน สื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ.....	21
2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเลือกและการเปิดรับข่าวสาร.....	24
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร.....	28
2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30

3. ระเบียบวิธีวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	36
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
ตัวแปรและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
เกณฑ์การวัดและการให้ความหมาย.....	40
ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม.....	42
การหาคุณภาพของแบบสอบถาม.....	43
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ.....	44

4. ผลการวิจัย..... 45

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย.....	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	78
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	84
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	86

รายการอ้างอิง..... 87

ภาคผนวก..... 91

ก. แบบสอบถาม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์..... 92

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะทั่วไปทางประชากร.....	46
2. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามความสนใจเกี่ยวกับข่าวสารด้านพลังงาน....	48
3. จำนวนและร้อยละของปริมาณการเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานจากสื่อมวลชน.....	48
4. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับปริมาณการเปิดรับสื่อมวลชน.....	49
5. จำนวนและร้อยละของปริมาณการเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานจากสื่อบุคคล.....	50
6. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับปริมาณการเปิดรับสื่อบุคคล.....	51
7. จำนวนและร้อยละของปริมาณการเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานจากสื่อเฉพาะกิจ.....	52
8. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับปริมาณการเปิดรับสื่อเฉพาะกิจ.....	53
9. จำนวนและร้อยละของการได้รับข่าวสารเรื่องแก๊ส โซลาร์ และแหล่งที่มาของข้อมูล.....	54
10. จำนวนและร้อยละของการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านพลังงาน.....	56
11. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการได้รับข่าวสารด้านพลังงาน.....	58
12. จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะทางด้านประโยชน์เชิงเทียบ	59
13. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะใน ด้านประโยชน์เชิงเทียบ.....	60
14. จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะทางด้านความยุ่งยากในการใช้.....	61
15. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะใน ด้านความยุ่งยากในการใช้.....	62
16. จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะทางด้านการสังเกตเห็นผลได้.....	63
17. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะใน ด้านการสังเกตเห็นผลได้.....	63
18. จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะทางด้านความเข้ากันได้.....	64
19. จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะใน ด้านความเข้ากันได้.....	65
20. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการประกอบอาชีพ กับการยอมรับการใช้แก๊ส โซลาร์.....	66

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง	หน้า
21. ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับการเปิดรับข่าวสารด้านพลังงานของประชาชนผู้ ที่ใช้และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์.....	68
22. ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของแก๊ส โซฮอล์ใน ด้านประโยชน์เชิงเทียบของประชาชนระหว่างผู้ที่ใช้และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์.....	68
23. ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของแก๊ส โซฮอล์ในด้าน ความยุ่งยากสลับซับซ้อนในการใช้ของประชาชนระหว่างผู้ที่ใช้และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์....	69
24. ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของแก๊ส โซฮอล์ในด้าน ความสามารถในการสังเกตเห็นผลได้ของประชาชนระหว่างผู้ที่ใช้และไม่ได้ใช้แก๊ส โซฮอล์..	70
25. ผลการทดสอบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นที่มีต่อคุณลักษณะของแก๊ส โซฮอล์ในด้าน ความเข้ากันได้ของประชาชนระหว่างผู้ที่ใช้และไม่ได้ใช้แก๊สโซฮอล์.....	70
26. สรุปความสอดคล้องของสมมติฐานกับผลการวิจัย.....	71